

gæld til det offentlige, vil det først være den instans, man skylder pengene, der forsøger at inddrive dem. Hvis man ikke kan betale, overgår inddrivelsen til enten Hypotekbanken, kommunens opkrævningsafdeling, Told- og Skatteregionen, politiet eller skifteretten, afhængig af hvilken type gæld der er tale om. Alle repræsenterer de kreditor, en offentlig myndighed, og alle har de samtidig fået tillagt betydelige magtmidler som f.eks. at kunne foretage udlæg i folks ejendom og foretage lønindeholdelse. I de fleste sager foreligger der ingen skylderkendelse eller dom, men kun et udsagn fra kreditorer som bevis for, at der rent faktisk skyldes penge.

Hvis man klager over de tvangsmidler, der bruges af den offentlige myndighed, har klagen ikke opsættende virkning, og der kan sagtens gå flere måneder med behandling af klagen. Hvis der f.eks. trækkes 15-20 pct. af ens netto løn/dagpenge/bistandshjælp/pension og man derfor ikke har noget tilbage til at leve for, er det lang tid at vente på, at man får medhold.

Dertil kommer, at de mange forskellige instanser – og de mange forskellige klageinstanser – har højst forskellig praksis f.eks. for, hvor stort/lille et beløb de mener man kan leve for. Der er både konkret og principielt meget store retssikkerhedsmæssige problemer ved dette system.

Såfremt der indføres en forenklet procedure, vil der kunne spares både tid og penge for kreditorerne. Når der samtidig indføres lønindeholdelse for private krav, vil kreditorerne i langt større omfang kunne se frem til at få deres penge fra skyldneren. Og når al tvangsinddrivelse samles hos fogedretterne, vil fogedretten kunne få et samlet overblik over skyldnerens situation og over, hvor meget denne kan betale på gæld i alt.

Samtidig bør fogedretterne kunne henvise skyldnere med megen gæld til at søge rådgivning om deres økonomiske situation, eventuelt med henblik på en gældssanering.

I forbindelse med fremsættelsen af dette beslutningsforslag opfordres regeringen til at tage initiativ til at udarbejde en samlet gældspolitik, således som man har det i de øvrige nordiske lande. I de andre nordiske lande har politikerne erkendt, at i og med at man har liberaliseret finansmarkedet, har man også et ansvar for at forebygge og helbrede de skader, som det liberale finansmarked påfører folk, samt at gæld er et samfundsproblem, der fører til store familie-mæssige problemer og dermed også koster det offentlige mange penge. Der bør her ses blandt andet på udvidelse af mulighederne for gældssanering og på forebyggende arbejde.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

En forenklet procedure for inkassosager. Det skal være muligt at fremsende enkle ubestridte fordringer direkte til fogedretten uden først at skulle erhverve dom over skyldneren ved byretten. Såfremt skyldneren bestrider kravet ved fogedretten, skal fogedretten naturligvis oversende sagen til byretten, således at der kan finde en egentlig bevisførelse sted.

Vedrørende den konkrete udformning af forslaget kan man tage udgangspunkt i Håndværksrådets forslag fra 1993. Fogedretten er i forvejen vant til både i inddrivelsessager og lejesager at foretage en vurdering af, hvorvidt sagen har den fornødne klarhed til at kunne behandles i fogedretten eller den skal oversendes til byretten.

Ad 2

Der skal indføres mulighed for at foretage lønindeholdelse for private krav. Lønindeholdelse er en enkel måde for både kreditor og skyldner at gennemføre en tvangsinddrivelse på. Under det nuværende system griber kreditor jævnlige til at foretage udlæg i f.eks. stereoanlæg, der så tvangssælges for meget små beløb, der intet hjælper i forhold til gældens størrelse, samtidig med at det for skyldneren opleves som et stort tab i forhold til den pris, der er betalt for stereoanlægget. For små håndværksmestre og andre mindre virksomheder vil det være en stor lettelse at kunne få inddrevet mindre tilgodehavender ved lønindeholdelse.

Ad 3

Al tvangsinddrivelse, også af offentlige krav, skal samles hos fogedretterne. Fogedretterne er uafhængige instanser og er vant til at vurdere, om krav er gyldige, samt vurdere skyldnerens betalingsevne. For alle parter vil det være en stor fordel, at tvangsinddrivelsen samles ét sted.

Skyldneren vil så kun skulle forklare om sin økonomiske situation ét sted, og kreditorerne vil kunne få en hurtig afklaring af, om de kan forvente at få deres tilgodehavende inden for en rimelig tid, eller om der i forvejen foretages lønindeholdelse hos skyldneren.

Ad 4

Der skal gennemføres et samlet regelsæt for lønindeholdelse gældende for alle slags krav. Dette regelsæt skal bl.a. indeholde: